

De kracht van vrouwen

'Een vrouw hoort eigenlijk een soort godin te zijn,' zegt de ongetrouwde Ritu. 'Rein en onvoorwaardelijk trouw aan haar echtgenoot, de god.' Godinnen in het hindoeïstische godenrijk zijn goedaardig en heilzaam – althans de getrouwde godinnen. De ongetrouwde godinnen, zoals Kali en Durga, zijn grillig en nukkig. 'Zo worden alleenstaande vrouwen ook gezien,' verklaart Ritu. Vanuit de hindoeïstische filosofie gelooft men dat een vrouw haar eigen energie, haar *Shakti*, niet in de hand kan houden. Daarvoor heeft zij een man nodig. De vrouwelijke energie is als de aarde. Zij is de vruchtbaarheid op zich. De man is de cultuur, hij moet de aarde in de hand houden, het land bewerken. Een alleenstaande vrouw is als een aardbeving, een vulkaanuitbarsting, energie zonder richting. Een vrouw zonder man is destructief.

Ik vraag wat Ritu daarvan vindt. 'Ik begrijp wel wat ze bedoelen met de scheppende en vernietigende kracht van een vrouw,' antwoordt ze. 'Vrouwen scheppen hun eigen wereld. Het is niet zo dat zij slachtoffer zijn van bestaande structuren. Nu heeft een vrouw pas waarde als ze moeder is, het liefst van een zoon. Meisjes mogen niets; niet buiten spelen, niet te hard praten, niet te veel vragen. Moeders kunnen dit veranderen door meisjes anders op te voeden. Een vrouw kan op die manier bestaande structuren vernietigen. Als je als vrouw begrijpt dat je naast schepper, ook vernietiger kan zijn, geeft je dat onnoemelijke kracht. Ik denk dat in die zin mannen bang zijn voor de kracht van vrouwen.'

Weduwes worden

Het boek *Weduwes worden niet verliefd* verhaalt over alleenstaande vrouwen; een aanzienlijke groep in India, waar 99 procent van de vrouwen trouwt. In een land waar een goede vrouw in eerste instantie echtgenote en moeder is, vertellen weduwes, nooit-getrouwde en gescheiden vrouwen schrijfster Nanda Huneman openlijk over hun strijd, liefdes en keuzes.

Parveen, eenzame koningin

Haar winkeltje zit ingeklemd in een rij met andere winkels. Het valt nauwelijks op dat er tussen alle groente- en fruitstalletjes ook nog een schoonheidssalon zit. Pas als we voor de deur staan, heb ik het vermoeden dat achter de kleine geblindeerde ramen een vrouwenrijk ligt, want mannen mogen er niet komen. Met sierlijke witte letters staat er 'Only Ladies' op de deur geschilderd. We kloppen op de deur, en een jonge vrouw doet open. Haar sari is lichtblauw en haar gebreide vest donkerblauw, haar halflange krullende haar zwart en haar neusbel is van goud. Ze stelt zich voor als Parveen. Vijf jaar

geleden heeft zij haar man verlaten. De deur van de schoonheidssalon gaat niet helemaal open. Halverwege de draai stoot de deur tegen een houten bed, met een dun matras en een deken erover. Die dient als massagetafel, haarwastafel en wachtbank. Ik mag op de kappersstoel zitten. Via de spiegel voor me, die de hele wand beslaat, kan ik de ruimte overzien. Er passen hoogstens vijf vrouwen tegelijk in. Tijdens de massages gaat de deur op slot. Geen ongewenst bezoek, ook niet van haar man. Want de man die ze verlaten heeft, is officieel nog steeds haar man. Hij weigert om toe te stemmen met een scheiding. Ze is een rechtszaak begonnen, maar hij komt niet opdagen. 'Als ik mijn

niet verliefd

NOOIT GETROUWDE VROUWEN

Ongeveer één procent van de vrouwen in India blijft ongetrouwd. De meeste alleenstaande vrouwen vind je in de stad. Twee procent van de vrouwen boven de veertig in de stad zijn nooit getrouwd, een procent meer dan het gemiddelde. Terwijl op het platteland dat maar 0,01 procent is, zo goed als niemand.

GESCHEIDEN VROUWEN

Scheidingen komen niet veel voor in India. Maar een half procent van alle vrouwen in India is gescheiden. In Nederland lag volgens het CBS dat percentage in 2005 op 6,7.

WEDUWES

Een kleine 35 miljoen vrouwen zijn weduwe in India. Dat is zeven procent van alle vrouwen. Ruim tweeënhalf miljoen meisjes zijn voor hun eenentwintigste al weduwe.

Bron: Census of India, 2001.

advocaat meer betaald, dan zou ik deze zaak misschien winnen,' zegt Parveen, alsof het de gewoonste zaak van de wereld is. Maar zoveel geld brengt haar schoonheidssalon niet op. Soms zit ze dagenlang alleen tussen alle zelfjes, olietjes en haarcrème en heeft ze alleen de vrouwelijke filmsterren aan de muren als gezelschap. Rani, wat koningin betekent, is haar lievelingspopster, die hangt er drie keer tussen. Een wild opgemaakte, schaars geklede moderne dame. En Parveen zit er als eenzame koningin van haar kleine vrouwenrijkdom naast. De werkelijkheid van een zelfstandige Indiase vrouw naast een Bollywooddroom.

Bruidsschat

Parveen heeft zelf haar schoonheidssalon opgezet. Toen ze haar man verliet, moest ze voor haar eigen inkomen zorgen. Eerst heeft ze een cursus van een halfjaar gevolgd, en daarna heeft ze dit hokje weten te bemachtigen. Haar broer sponsorde haar. Zo heeft ze haar eigen leven opgezet. Maar haar oude leven blijft haar achtervolgen. Haar man komt nog steeds af en toe langs. De inmiddels kalende man stond laatst schreeuwend voor de deur en eiste geld. Deze keer heeft ze de politie ingeschakeld. Trots laat ze me de papieren zien en wijst op een krabbeltje onder een, op een ouderwetse typemachine getikte, tekst. 'Kijk, dit is de handtekening van de chef van de politie. Dit zal alles veranderen,' zegt ze stellig. 'Ik moet hen de volgende keer bellen als hij weer voor de deur staat, dan komt de politie meteen.' Veel meer durft de politie niet te doen, want de man van Parveen is berucht. Hij is een zware crimineel, en heeft volgens Parveen heel wat bankovervallen op zijn naam. Blijkbaar verdient hij daar nog niet genoeg aan, want sinds hun huwelijk vraagt hij al om meer bruidsschat. Hij heeft bij het huwelijk 25 duizend roepies (zo'n vierhonderd euro) gekregen, maar is daar nooit tevreden mee geweest. Een jaar nadat Parveen hem had verlaten, stond hij voor de deur met de woorden: 'Als je me nu niet tienduizend roepies geeft, gooi ik je van het dak.' Uit angst

heeft ze toen in de buurt geld verzameld en hem vijftuizend roepies gegeven. Maar nog steeds bedreigt hij haar ouders met de dood en eist hij meer geld. Parveen kijkt triest en boos tegelijk als ze hierover vertelt. Haar mond trekt samen en ze balt haar handen.

Ontvoering

Het meest moet ze nog aan haar oudste zontje denken. Die is nu veertien jaar en is vorig jaar ontvoerd door haar man. 'Elke dag denk ik aan hem en bid ik dat het hem goed gaat.' Het gebeurde op een gewone lentedag. De jongen ging naar school in Gaya, de dichtstbijzijnde stad, om zijn wiskunde-examen te maken. Zijn opa, de vader van Parveen, bracht hem naar school. Op het schoolplein werden ze opgewacht door Parveens man en zijn vrienden. 'Geef me je kleinzoon!' riep de vader. De opa weigerde. Ruw werd hij aan de kant geduwd. De vader sprak zijn zoon streng toe: 'Nu ga je eerst je examens doen en daarna ga je met mij mee.' Alsof er niets aan de hand was, maakte de jongen zijn examen, terwijl zijn opa en zijn toekomstige ontvoerders op hem stonden te wachten. Toen hij klaar was, namen de mannen de kleine jongen mee. Opa werd geslagen toen hij protesteerde. Parveen was volledig in paniek toen ze het nieuws hoorde van haar vader die alleen terugkeerde. Ze belde meteen naar het huis van haar man en vroeg naar haar zoon. Ze vroeg hem: 'Lieverd, zal ik de politie bellen, zodat ze je komen halen?' Maar de jongen wilde niet. Hij wilde bij zijn vader blijven. 'Ik weet zeker dat het om zwarte magie gaat,' zegt Parveen boos. 'Ze hebben hem vast en of ander toverdrankje gegeven, anders wil hij daar toch niet blijven! Ze hebben mijn zoon gehersenspoeld.' De onmacht straalt van haar af, ze speldt met trillende handen opnieuw haar sari vast. 'Nu leeft hij al een jaar bij zijn vader, hij zal in een verkeerde wereld terecht komen.' Ze weet niet of ze hem ooit weer zal zien. 'Kan je dan niets doen?' vraag ik. Zuchtend schudt ze haar hoofd. Nina legt uit: 'Zij is vrouw en hij is man. In India heb je dan geen schijn van kans.' Dat snap ik toch wel?

Auteur: Nanda Huneman, Titel: Weduwes worden niet verliefd. Ontmoetingen met alleenstaande vrouwen in India. Prijs: 15,95 euro, Uitgeverij: Free Musketeers, www.freemusketeers.nl. Meer informatie: www.wonderword.com

De opbrengst van het boek gaat deels naar Nari Jangran Manch, Dalit Women Power, een organisatie van Sister Mary, één van de vrouwen uit het boek. Zie www.dalitwomenpower.org

